

Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Dantumadiel

Jaartal + zaaknummer : 2026 / 2026-084999
Raadsvergadering d.d. : 2 juni 2026
Portefeuillehouder : K. Wielstra
Programma : (5) Wenjen en Omjouwring
Programmaonderdeel : Ruimtelijke kwaliteit, RO en bouwen
Naam opsteller : D. Kroes (E-mail: d.kroes@dantumadiel.frl)
Onderwerp : Begroting hûs en hiem
Begrotingswijziging : Nee

Voorgesteld raadsbesluit

1. Het jaarverslag 2025 van hûs en hiem voor kennisgeving aan te nemen;
2. geen zienswijze in te dienen op de begroting 2027 van hûs en hiem.

Inleiding

Voor de gemeenschappelijke regeling hûs en hiem is het jaarverslag 2025 en de begroting 2027 opgesteld. Op de begroting kan een zienswijze worden ingediend. Het jaarverslag wordt informatief toegezonden.

Beoogd effect

Hûs en hiem bevordert de bouwkunstige schoonheid van Fryslân. Hûs en hiem geeft hiervoor onafhankelijk en deskundig advies over monumenten en welstand.

Argumenten

1.1 het financieel jaarverslag wordt ter kennisname aangeboden

In 2025 zijn in totaal 3272 (eerste) adviesaanvragen behandeld. In 2024 zijn dat er 3062 geweest. Daarmee is het aantal (eerste) adviesaanvragen ten opzichte met 6,9% toegenomen. Omdat in veel gevallen na de (eerste) adviesaanvraag nog een vervolgaanvraag komt is het totale aantal planbehandelingen een veelvoud van het aantal (eerste) adviesaanvragen. Het totaal aantal planbehandelingen is gestegen: 6.567 in 2025 ten opzichte van 6.265 in 2024, hetgeen een stijging van 4,8% betekent. In 2025 zijn daarmee gemiddeld 2,01 behandelingen per aanvraag nodig geweest. In de vergelijking met het gemiddelde van 2,05 in 2024 betekent dit een lichte daling. In 2025 was van de eerste aanvragen 38,1% vooroverleg (2024: 37,3%). Van het totale aantal behandelingen in 2025 was 31,9% vooroverleg (2024: 30,5%). Het voeren van vooroverleg alvorens over te gaan tot het aanvragen van een omgevingsvergunning blijft een veel gehanteerd instrument bij de aangesloten gemeenten.

2.1. De begroting is opgesteld vanuit de verwachting dat de adviespraktijk in 2026 niet wijzigt

De begroting voor 2027 is opgesteld vanuit de verwachting dat de adviespraktijk in het kalenderjaar 2026 niet is gewijzigd. De verwachting is dat alle nu deelnemende gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) ook in 2027 deelnemen in de GR. De directe personeelskosten zullen in 2027 naar verwachting uitkomen op €1.200.000,-. De daling ten opzichte van 2026 van de begroting van 2026 kan voor een deel worden verklaard door een tijdelijke dubbele loonlast in 2026. In de begroting worden de externe personeelskosten verhoogd naar €62.000,-. Deze post heeft betrekking op de vergoeding voor de externe leden van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit. De Afschrijvingslast in 2027 is begroot op maximaal €52000. Ten opzichte van de begroting van 2026 betekent dit een oplopende afschrijvingslast. Deze stijging is vooral het gevolg van de gewijzigde afschrijvingstermijn voor software van 5 naar 4 jaar.

Kanttekeningen en risico's

Voor rijksmonumenten is er onder de Omgevingswet de verplichting om een adviescommissie hierover te laten adviseren. Hierover heeft de raad eerder al besloten om dit bij hûs en hiem te beleggen. Ook is er onder Omgevingswet sprake van een adviserende rol van hûs en hiem voor welstand omdat het Welstandsbeleid (zolang er geen nieuw beleid oftewel omgevingsplan is vastgesteld) nog van kracht is. In de voorbereidingen op het nieuwe definitieve omgevingsplan zal de advisering over ruimtelijke kwaliteit nader worden ingevuld. Op dat moment kan er ook een herijking plaatsvinden. De keuzes die gemaakt worden in het omgevingsplan zullen van invloed zijn hoe de advisering in de toekomst vorm zal worden gegeven.

Financiën

Er is sprake van een positief resultaat over 2025. De tarieven van hûs en hiem voor 2027 blijven gelijk aan het niveau van 1 januari 2026. De tarieven zijn gebaseerd op een kostendekkende exploitatie, passen bij het non-profit karakter van de organisatie. Dit heeft bij verder gelijkblijvende afname van de dienstverlening van hûs en hiem geen invloed op de gemeentebegroting.

Vervolg en planning

De begroting zal in juni in de vergadering van het algemeen bestuur van hûs en hiem moeten worden vastgesteld.

Communicatie + Participatie

Hûs en hiem zal op de hoogte worden gesteld van de besluitvorming.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief hûs en hiem inclusief jaarverslag en ontwerpbegroting 2027.

Damwâld, 6 mei 2026

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dantumadiel,

de secretaris, G. van Oudenaarden

de burgemeester, drs. A. Haga

Raadsbesluit

2026 / 2026-084999

De raad van de gemeente Dantumadiel,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.6 mei 2026;

gelet op artikel 31 van de gemeenschappelijke regeling hûs en hiem;

Besluit:

1. Het jaarverslag 2025 van hûs en hiem voor kennisneming aan te nemen;
2. geen zienswijze in te dienen op de begroting 2027 van hûs en hiem.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dantumadiel in zijn openbare vergadering
d.d. 2 juni 2026

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

M. Jonker

drs. A. Haga